

ingnek), 8. háto, 9. eleje, 10. dē-rēka, 11. karótője, 12. pocok. — Ez válfűs ing. Hamaréb vesznek éggy inget, rēja a lájbit.

ingúj az ing része

ingváll rancos, kivarrt női ing: Az ingvállon csak kézelő van.

inkötő ~ inkötő a bőjű ing nyakát gomb helyett összefogó zsinag. N. Nyolc szál egyszínű hárászból két ágba fonják. A végére rendszerint bojtot tesznek.

inyima fonalra kötött hímzés. N. Hárászból varrják ingujjba vagy ingkötésbe, férfiingvállba vagy pendelybe. — Fajai: kigyós, kisorzsás, pénzszegerezdes és asztallábas-rózsás. — Ez vessző, esz pinz s esz

hõrgas s ez vessző s esz szilvamag. Szemre vót s inyimámro (a varrás). inyimás inyimamintával ellátott: Ez megint inyimás, tulipántos. Két kigyó van összefordítva.

írásos előrajzolt mintájú varrottas-fajta

jár 1. kerül, 2. megy: Førsingre, kötösre is jár kötiny. Azok csizmábo járnok (ti. a férfiak nyáron is).

jegy ismertetőjel a fehéreneműn: Minden tisz singnek van egy jegy. Az én jegyem vót éggy em (M). Hazurúl jeggyel jün, hogy esmérjük a mē-jénktül.

juházbunda bokáig érő, ujjatlan és bő báránybőr kabát: Most asztán kezdik eszt a juházbundát (viselni).

CSÁK LÁSZLÓ—GÁLFFY MÓZES

Kórógyi szójegyzék*

ábózáat Stirnfläche: Dēszká áobá-zátu á Páli bácgiká háozá.

áblákszöm (-öt, -ök, -i) ablaküveg: Igön létyszáros á záblákszöm, mögmossok.

áboráol (-ol) forró vízben főz, puhít.

ábrákos tárosznya (-áot, -áojá) Futtersack: Tēd Tilcsá nyákáobá já zábrákos tárosznyaot, nēm láotod hugy ghös?

ábráonozdik munka közben elmereng: Mijön ábráonozdo, tēd á dóugodát!

ábrossz asztalterítő: Terüzsd lē áz ásztált áz ábrosszá. Nr.** Aki kezét az abrosszba törli, pattanásos lesz az arca. Karácsonykor az abrosszról a morzsákat a kert felé kell lerázni, és arrafelé is kell összehajtogatni, hogy a tyúkok a kert felé szokjanak.

áccse azt se: Áccse hosztá vizzá, ámit tēnap ghordot, mos mēg ágyáo nēki!

ádóomcsutká Adamsapfel: Aodáomnák mēgákatt á torkáon á zálmá csoportyá, mēr bötyök vougt, kingöt. Az ászonyoknák nincš, mēr á zálmáonák á husosáot etik, nēm á csoportyáot.

ádóuhájtou végrehajtó.

ádóulevé! (-t, -je) adóiv: Hun ádoulevé!?

ádrész ~ átész cím (levélen): Nēm tudom, írja mēg áz átészst.

ágáorkutyó agár: Sováon vágyol, mind áz ágáorkutyó.

ágás (-sá) faoszlop, cölöp, földbe ásott, ácsolt fatörzs, melynek felső vége két, illetve három ágban végződik. Ezek tartják a gerendákat a régi barona-házakban (régiszó). Sz. Touháogást áol. Nr. A tornác ágasai cifrák, minden két ágast a fent kicifrázott búthájtáos tart össze, ami a koszorúfához ér. A fal vázát alkotó gerendák közt rézsút táomásztáogás is van, hogy jobban tartsa a falat.

* Az áo mindenütt kettőshangzó.

** Rövidítések: Nr.: néprajzi, Sz.: szólás, Km.: közmondás.

ägäskölödük (-*ni*) a ló két hátulsó lábára áll: *Annyirá äögäskölödött ä löü!*

ägázát rokonság: *Kerestem äz äögäzätöt.*

ägendäozik konfirmálásra való előkészítésen vesz részt.

äg rossz, romlott: *Ak hus vóút ä hentösné.* **Nr.** Ha a kisgyereket megigézték, akkor az anyja újhold vasárnapján, éjféلكor beleteszi a gyereket egy fazékba, a tűzhöz teszi (még a szenesházban!), a szakács meg keveri. Közben az anyja levetközük meztelenre, s így háromszor megkerüli a házat. Minden fordulóban beszél a szenesházba: „*Mit főz?*” A szakács felel rá: „*Ak hust!*” Ezután a szakács meg az édesanya kiviszi a fazékban a gyereket egy személtlapáton, és a szemétdombra borítja. Ha ez megtörtént, beviszik a házba a gyereket, lapátra teszik, és bedobják a kemencébe. Háromszor teszik be és veszik ki. Utána a bölcsöbe teszik, lekötözik. Ha mind ezt pontosan elvégzik, biztosan meggyógyul a gyerek.

ägát (-*ol*) nagyjából összevarr: *Né csäk ü ägázsd, vörd még igön szé-pön!*

ägläony vénlány.

ägronóm állatorvos: *Agronómnäk mondik, äolätorvos vóút Bukováöron.*

äksäog akadály: *Välämi äksäog gyüm, oszt nem mén ä dolog.*

äogy (újabban használják!) Bett: *Ojän gyinge, huty még äz äogyät së biri megvetni.* **Sz.** *Mégveti äz äogyät* (lefekvésre előkészít, fölkelés után rendbehozza). *Mind äz äogyät fëk-szi* (betegskedik). *Aogynäk esik* (megbetegszik). **Km.** *Ki mint veti äogyäot, ü älszi äz äolmäot.* **Nr.** Régi alakja: két kecskeláb, ezeken keresztülfektetve deszkák. Rajtuk szalma, erre szalmatakaró vagy szalmapárna kerül, erre négy kicsi *tähüspárnä* (derékalj) egymás mel-

lett, *ponvä* felébe (nem vesszős, hanem pamutos), 3 vánkös, dunyha. A tetejét *vesszős ponvä* takarja be, rajta kicsi vánkös, díszpárna. Ágygyal álmodni, betegség. A lakodalomban a fektetëskor a koma az ägy fölé, a gerenda alá szürja a komabotot. Vége a megbízatásnak. (Haraszi.) A menyasszony ägyät ünnepeylesen szállítják el a búcsüzatató után.

ägyäl ägyba-főbe ver: *Odämék, ägyöm, häot, ägyälik ägymäost.*

ägyäösol a kévéket rugatáskor körbe lerakja: *Ményünk ägyäösoni!*

ägydëszkä az ägynemü védelmére az ägy és a fal közé tett deszka.

ägyék — *läogyékä* az emberi test része, a comb hajlatai közé eső és a hastól lefelé terjedő táj, a nemi szervek tájéka: *Ü fäoj ät ä häsäüm läogyékäobä.*

ägyonlüv (-*öl*, -*ött*) löfegyverrel rälöve, megöl: *Ägyonlüvött mindönt, ämit äkärt.*

ähä igenléskor vagy meglepödëskor használatos indulatszö: *Ät is vóút essëö? — Ähä!*

ähucsön amint, amikëppen: *Emondóm ähucsön tudom. Ähucson nëöv, ü kötik még a széölëöt.*

äoj (-*ol*) váj, ás: *Jöü méj gödröt äoj!* *Aojom ä péräot.* **Sz.** *gödör äojni* = sírt äsni.

äjäk (äjäkot, äjäkä) Kinn: *Ojän pättänäos vän äz äjäkämon. Äz äjäkädrä löüg ä hosszi té'sztä.*

äojkol kiäsnü, kikaparni: *Mincsä äojkolik ä födëti ü tikok.*

äkädik akadály: *E csäg ätt äkädiknäk vän.*

äkäsztöüfü címöre 1. elvetemült, kötnivaló gazember, 2. jómadár (tréfás): *Hun vägyö mä, te äkäsztöüfü címöre, hun jäorol?*

äkäsztöü képes horgas kapocs.

äkkurätus ravasz: *Ojän äkkurätus, mind ä röükä.*

äknä 1. kémény. **Nr.** Az akna a régi házban a szabad tűzhely; majd

egész szélességében nyúlik felfelé, körben folytonosan keskenyedve. Dorongokból készült váza van, amit ágakkal befonnak, besároznak, lesimitanak. Keresztben alkalmazott dorongok feszítik ki, hogy össze ne dőljön. Ezekre a rudakra akasztják a füstölni való húsfélésegeket, szalonát. A háztetőn kívül deszkával borítják be, a legtetetjén kis tető van rajta. A kémény a házhoz képest magas; 2. kályhacső, 3. téglából rakott kémény (újabb), 4. robbanó lövedék.

áknásöprőü ~ *áknásöprőü* kéményseprő: *Oján szurkos vágyol, mind az áknásöprőü.*

ákol ~ *ákál* (régí) (-t, -já) 1. a disznóól külső, földetlen része, kifutója, vályú is van benne: *Kihajtotáok a disznákát az ákálbá.*; 2. rudakból, szálfákából összerótt kerítéssel elkerített hely a trágyadombon, ahova a teheneket, marhákat zárják, hogy tapodják a trágyát, mert akkor jobban érik.

álámuszi ügyetlen: *Oján álámuszi, nem ért sém Mihé sē, nēm tuggy á dógot.*

áold (-ol) felköszönt: *Má vān á születésöm nāpjā, nēm áoldol?*

áll ~ *áoll* (-ol) 1. steht: *Ét áolt á fūonáol Pistā.*, 2. tart, folyik: *Még áol á báol.*, 3. valamilyen állapotban van: *Nā hucsóü áolunk?* (kérdézi a később jövő a már dolgozótól, pl. aratáskor, szántáskor): *Rosszul áojunk* (nincs pénzünk), 4. tűr, kibír: *áoli á szidáost.*, 5. illik: *Nēm jóul áol nēki á szoknyáojā.*, 6. ért valamihez: *Nēm áol á kezéhő.*, 7. mutatkozik valami, beáll a cselekvés: *Esőüre áol az üdőü.*, 8. ér valameddig: *á selēmánkku fekete, dērékig áol.*

áll ~ *áolá* Kinn: *Māj lēsött az áqlā*
Nr. A kicsi, pár hónapos gyereket úgy szórakoztatják, hogy a felnőt a gyerek állára mutat, és mondja: *áqli, szájára: táoti, orrára: szortyi,*

szemére: *pili*, homlokára: *sík mező*, fejére: *kerek erdő*, ebbe láknak á vádisznak a kucibá!

áolápot terheesség: *Láocik az áolápottyā.*

álelujā álmos, fáradt, kedvetlen: Sz. *Ojām vágyok, mind az álelujā.*

áolkötő 4—5 cm széles fehér vászoncsík, amivel felkötik a halott állát. Nr. Az állkötőt a ravatalozáskor vagy temetéskor a halott lábához teszik.

áqlóü ~ *áollóükā* 1. Az evőszék tetéjére kerek lyukat vágnak, ebbe állítják bele az állni tanuló gyereket: *Beléáqlátám á poronytyot az áollóbā.*, 2. valamilyen időhosszúság nyomatékaul szolgáló szó; teljes, egész: *Egy áollő hétiig esött az esső.* *áoltát* (-ol) állít: *Rákáosogbā áoltátik á kévjéket.*

áollóulān állva: *á mēnyásszony ánnýā áollóulān észik.*

álmácsoport almacsutka, melyről az ehető részt leették.

álmádik (-dok, -ol, *álmágyunk*, *álmánák*; *álmádom*, *álmádod*, *álmádi*, *álmágyok*, *álmáditok*, *álmádik*) alvás közben álmot lát: *Mit álmátáol?* Nr. Ha valaki álmában gyereket szoptat, akkor valami rosszszat várhat. Ha a gyerek anyja álmában összepiszkolja magát, akkor gyalázat éri a családot.

áomhideg (öt, -e) hirtelen ébredéskor érezhető fázás: *áomhidege vān, gyorsán öbret fen.*

ámā hát: *ámā láotod, hūgy szurkosodik á bárász k fūojā! Minē mondik kijetöket Dóráonák? ámā ázir, mē Dóráok vágyunk.*

ámā nyi! hát látod, látja: *Mi csinyáol ot á sárogbā? ámā nyi!*

ángol Anglia: *ángolbul váló!*

áonygyikā ~ *áonygyöcsā* 1. idősebb vérrokon feleségének neve, 2. sógorasszony: *ánygyöcsā vóyt othon, jütek az ökrök, fēnāolták á kerütégre, kocolik á káput. ánygyöcsā ászt hitte, jün válāki, szálād, kérdi: kincöm,*

kincöm, honán isz jüsz tē?
ánslóug boroshordó kénezésére való kénrudacska.
ánténá (új) hullámfogó, rádió, televízió alkatrésze.
ántikáovi (tréfás) rántott leves.
ányavér az anya vére: *Há erős az anyavér, mégérleli a gyereket, a koraszülék is él a gyerek.*
ányiká az anya kedveskedő, becéző-neve. **Sz.** az *ányikáod napjátot!* (Káromkodás.)
ápát csak ebben a szólásban: *Otháttá a ápáton!* 1. cserbenhagyta, 2. Táncraakérés után a leány otthagya a legényt a poros álláson.
ápóu ~ *ápóucsá* 1. nagypapa vagy dédapa, 2. öregember: *Régön vóut csizmásos ápóucsá, bocskoros ápóucsá, kicos ápóucsá,* 3. cicázáskor ezzel csalogatják a cicát: *ápóucsá, ápóucsá!*
ápóuszákáol kék virágú szarkaláb. (Delphinium consolidá L.)
áprilisz bolondozik április 1-én bolondot járja valakivel.
áprilisi hovászsseő a bolondos április hónapban eső, esővel elegy hó.
ápróu bors tört feketebors.
ápróuléik üzlet szatócsüzlet: *ápróuléik üzlettyük vóut.*
áraszt az oldalt kinyújtott hüvelykujj és kisujj hegye közti távolság: *Égy áraszt hurkáot étt még.*
áratóuréikli aratáskor használt rékli.
áorcínthus jácint, hyacinthus.
árcsilcsáp (régi) pofon üt.
áorkus (-sá) ívpapír: *Háloom, Kárcsi levélét írt Pirinék, géjpeé írtá, egisz áorkust.*
ársóu orsó: *Elejtete az ársóut, lényizött, méglaota, huty lóuláobá ván.*
ásósúsor egy ásónyomban haladó sor: *az földet áosóuvá fénások egy áosósorrá, á másosik áosósort kidobáglom á széjléjre.*
ástuk Az első tengely egy faághoz van erősítve, ennek neve *állóu* vagy *ástuk*.
ászpárát asparagus.

ászonyánya (régies) édesanya: *ászony-ányáom, ágyáol ímögöt!*
ászonpösze férfi létére asszonyi munkát végző személy, süt, főz.
átalszáolóu átszállóhely a villamoson: *Hun ván az átalszáolóu Réjtáfurá?*
ázikék (gyűjtőnév) azokhoz tartozók, azok: *ázikéknák nincs simi bájik.*
áqtyfü (-t, -k) 1. az ágnak az a vége, ahol az ember feje pihen, 2. vánkös: *az áqtyfüre té'szöm á fejém, de lecsúszik. Nr. Bükje az áqtyfübe á hájtüt, ákó elüszte az ördögöt.*
áziltá ~ *ázutá* azóta.
bábicá szeretője, babája valakinek.
bábonyá babona: *Ecs csák á Sáora nene bábonyáojá.*
bábotekenyőü csecsemőnek való teknőcske. **Nr.** Kis, vájt teknő ez, amelynek a fenekére egy kevés szénát tesznek, mert Krisztus is szénában feküdt. Kicsi vánkösba burkolják az újszülöttet, gatyamadzaggal lekötik a teknőbe. Az így elhelyezett gyereket az anya teknőstől maga mellé veszi az ágyba. Hat hétig fekszik így az anya és gyermeke.
báburá₁ a ház alapzatául szolgáló tuskó, talpfa.
báburá₂ tölteni való paprika.
bácáocs aknavető: *Mikó á mijeink ekesztek lünni á bácáocsokká, á csétnikök eméntek, nem lét sē híruk, sē hámvuk.*
bácsi idős férfi, rokon férfi megszólítása: *Pistá bácsi.*
bácsiká rokon férfi megszólítása: *ányikáom teszsvérje neköm bácsikáom, de Pálkóu szomszidnák ászon-dom íjéjzs bácsi.*
bágdál 1. járkál: *Ú fáoj á láobom étt nyí, sokát bágdáltám.,* 2. guggolva előrehalad, pl. a békatáncban.
bágic muslica.
bágoj ~ *bágö* ~ *hálmádaor* (bágot, -já) éjjeli madár, kuvik, halálmadár: *Égyé még á bágö* (tréfás). *Mindön este á házunk felett sir á bágoj*

mádaor! **Sz.** éjjeli bájok (=mindig éjjel csavarog). **Km.** Bájok mondi a verébnek nátyfejű. **Nr.** Ha a ház tetejére száll a bagoly, és ott sír, meghal valaki abban a házban.

bágoz ~ *bágóz* pázrik (kutya, macska, nyúl): *Bágoznak a kutyók.*

bájú 1. gyermekijesztő (tréfás): *Mégész a bájú!*, 2. kisgyerekekkel folytatott játék. **Nr.** A felnőtt a szeme elé teszi a kezét, és azt mondja: *bájú*. Közben félszemével a gyereket figyel, hirtelen lekapja a kezét, fejével a kicsi felé bökk, s azt mondja: *bák!* Kétszer-háromszor megismétli a játékot, míg a kicsi el nem neveti magát.

bájúkol ~ *báukol* 1. vonít: *Bájúkol a kutyo. Ébá zucaobá hálót lész, igön bájúkol válaki kutyójá.,* 2. üvöltözik a részeg: *ámikó mászlag, akko bájúkol, üvötözik.* **Nr.** *Bájukónák a kutyók, lész hálott, égyöm, há lefele á feji, há fönfele bájúkol, lész gyülaos.*

bákás gyermekijesztő rém, farkaszerű: *Vigyáoz, mé viszön á bákás, ijögetik á poronytyot. Nē mēny ki, evisznek á bákások.*

Bákás csúfnév (Ambrusék csúfneve).

bákmácská kandúr.

bákogát bakkkal ijeszti a gyereket: *Nē bákogázd, mé māj sír!*

bákon félig hizott sertés, marha.

báksáol szüret után elmaradt szőlőt, diót, kukoricatörés után kukoricát, burgonyaszedés után burgonyát keresztel: *Ebe já szőlőbe de sokát lehetne báksáolni. Báksáoltám péraot.*

báksi him: *Báksi nyúl.*

bákszli tejeskanna.

bálábén *Hyoscyamus niger* L., mérges növény.

bálgos balkezes.

bálháská játék. Hol az olló, komám-asszony?

bállos 1. balkezes, suta, balog: *Tē gyerök, miko lēttē tē bállos?,* 2. a rúd mellett álló ló: *á bállos lová*

mégdöglött.

bängéjta száradásra ritkásan összerakott vályogfal.

bányis beteg: *Ojám bányisok á csibikék!*

bányiskol betegeskedik, kókadozik.

báopá nagybácsi.

bápcsa babfőzelék: *Ej déj jóu bápcsa, igön jóul esik!*

báopká nagybácsi (becéző alak).

bárábancóus 1. garabonciás diák. **Nr.** A garabonciás diákot arról lehetett felismerni, hogy a vendéglátótól sohasem kért mást, csak tejet., 2. az, aki szereti a tejet: *Mágá is csak ojá bárábancóus, csak á tejet iszi.*

bárábér csavargó (nem sokat törődik a külsejével): *Ojám vágyok, mind á bárábér.*

bápszömö a bab hüvelyében fejlődő szemek egyike.

bárackicá kajszibarack.

báráká barakk: *Bárákákát építettek á fáluvégre.*

báraonyos akál birkaol.

*báraot*os barátkozó: *Báraot*os embör Izrá.

báraozdiká barázda.

bárcóká 1. a kukorica virága, címere, 2. diófa, mogyorófa virága: *Má lēhullattá á dijufá á bárcókáojit.*

bárcókáozik virágzik (a kukorica): *Miko bárcókáozik á kukoricá, jün á fű is rájta.*

bárhányos halszálkamintás: *Ezöket á zsáokokát mind bárhányossán szütték.*

bárják 1. zászló. **Nr.** Az esküvő kitűzése után a szülők megveszik a *bárjákot*, 2. madárijesztő.

bároká szörme.

bárokáos szörmés: *Bárokáos kábáot.*

bárnil barnává lesz: *Éjn es bárnilok á nápon.*

bároná házépítéshez használt dorong.

báronáfál ~ *bárunáfál* dorongokat raknak szorosán egymás fölé, ezt azután besározzák kívül-belül.

bás 1. éppen, pontosan: *Bás tizenkét*

óra van., 2. nyomósításként Bág nem igaz? Más bág hüzudol.
bátri zseblámpa: Nē süttesse á bátrit!
béantrágot becsip, megrészegeedik:
szomszédék fijik béantrágot á torbá.
béborongózik beborul, felhősödik:
Kezdött béborongóuzni, ász hittem essü lesz.
bédugil elzárul: Bédugilt áz órom.
béfogdos 1. fogással bepiszkít: Ne fogdossátok bé ászit á szoknyáot, máj oja fogáosos lesz., 2. kocsiba fog: Mire éjn visszájötem, má fogdostá bé á lovákát., 3. nyüstbe, bordába befogja a fonalat: Béfogdosik á fonálát.
békápát berugat valakit.
belébúdos belebújik: Belébúdositák á számbóba.
belegóunijá begónia.
belezná vászonym olyan vászon, melyben üres, lyukas marad a szövés, mert a nyüstben elszakad a mellék.
béjllháortyo bél.
belézsuppán beleesik: Egy gyerek belézsuppánt á vízbe.
bémájteröz a ház falát malterrel besimítja.
bémovosodik belepi a moha.
bese vércse: Má még éty kicsi piléjt evitt á bese!
bésíkút falat betapaszt: Bésíkúcsuk áz éstáolóút.
bésziválódik a fagyon a vászon megfehéredik.
bétippád besüllyed.
biber páprika apró, gömbölyű rózsapaprika.
bibörke pajor, kukac: á herjóukbul is is van bibörke.
bijjél fehér (bórszín) Ojan bijjél vóut áz orcáom.
bincáok szőlő, uborka, dinnye koscsánya.
binóuká hinta: ápiká, ugyé hónap fénkötöd á binóukáot!
biriske a fűzfa barkája.
bíruská kisliba.
bizsos kényes: Ez á csödör oju igön bizsos.

blombérosztát betömeti a fogát.
bobojó paradicsom.
bobojó léjv paradicsomleves.
boborcséik pattanas.
boborcsóus 1. pattanasos: De boborcsóus áz orcáod!, 2. csaláncsípés után a hólyagos bőr is ilyen.
bobos pácgirtá búbos pacsirta.
boboszkodik birkózik.
bocskoros bogáor káposztabogár, á káposztalepke hernyója.
bogácskóuróu Atractylis hirsutior.
bogáoizik állandóan szerbül káromolja az istent (bogati!) Hát té egyebet sz tudol csák mindig bogáoizni!
bokáos csáráp zokni.
bokkáncs bakancs.
bolnicáor ápoló.
bombóná cukor cukorka (új).
bonc comb.
bonctüv combtó: Bonctüvig éjrt á víz.
bonscéjir bojt pamutból (sapkán, papucson, ostonon): Szjép bonscéjir van á lippögőujin.
bornyus márhá borjas tehén.
bosztáony dínyeföld: A bosztáonybá szjép dínyá termöt.
bozsojikáméntá borsfü.
bögöre egyfülű fazék: Egy bögöre méiz.
büllönködik ingerkedik: Ó Déborká, Déborká ét háttáol, pedig de sokát böllönköttünk! (Siratás.)
bőüv 1. testtől elálló ruha, 2. gazdag, dús: Bőüven termöt., 3. termékeny, sokat termö: Bőüv esztendü., 4. sok, bőséges: Hát termöt bőüven belüle!
böce kisborjú (gyermeknyelv).
brádvá szekerce: Brádváüvá fárágik á ggréndáot.
brédvá kápá nehéz, nagy kapa.
brékusá béka: Raléjptém egy brékusáorá.
búcol csókol: á menyásszony búcoli áz ápikáojáot.
búcolgátóuzik csókolózik.
bucsák sarok: Ot á bucsákban á fődik.
budáok tompa élű csákány.
bufáol üt, ver: Bufáolik ütét á gyerkök.

bugyér holmi, ruhanemű: *Sok bugyért magaóra szédi téilon.*
bumbaor nagyon kövér, erős termetű: *Éj de bumbaor létel!*
buov pásztílá olomecet pirulában.
burzafa bodzafa.
buszonyóu fülledt, meleg: *Bisztos lész essőü, ojam buszonyóu meleg van.*
búty batyu: *Véd á bútyod, mēny!*
búzika búza.
büfe ~ *bife* kocma: *Ot mulát á bi-fébe.*
bükfenc bukfenc.
büsödik romlik (a tojás).
büsöt tikmony záptojás.
cákor (-t, -já, *cákrák*) patkány: *Cákrák evittéjk á tikot.*
ceglédréipá cékla.
čekker fonott fodeles kosár.
cerésznye cseresznye (régies).
cerkviná egyházi adó.
cervene piros.
cic (-öt, -e, -ök) karton.
ciciká kismacska (becézve).
cifrāvonālās csikos: *Cifrāvonālās szoknyāojā van.*
cigāon māmuz horgolt papucs.
cigārétli cigaretta.
cigārétlizik (-ok, -ott) cigarettázik.
cimá a vörös- és fokhagyma alsó gyökere.
cimet (-öt, -ttye) fahéj.
civār szivar: *Kāpot ojam civārt, mind á petrēncerūd!*
copāok fiatal, sovány (gyerek).
cúlā szennyes ruha: *Gyerte, mēnyüink cúlā mosni!*
cundēr salakos út: *á cundērön mēny, nē légy sāoros!*
cüppöget tagadást jelezve cuppogat.
-csá simulószó, nyomósításra szolgál: *ājsá ěde á kēst, Ęrzsike!*
csālāng *urtica dioica*. Nr. Pünkösd hajnalán szokták szedni a gyógyírként használt csalánt.
csārāp 1. vastag, gyapjúharisnya, 2. mindenféle harisnya. Nr. Régen Harasztiban a menyasszony anyjának a vőlegény komája *dājkácsārāpot* ajándékozott.

csárdá gulya: *Kimēnt á csárdā, csāordā útszéli kocma.*
csārdák kukoricagóré.
csāskēzū balkezes, balog.
csātlóu harisnyatartó (kerek gumi, a lábszárra húzzák): *Ojān tāog má ez á csātlóu, māosikāt kēl venni.*
csekkāj gyútóu foszforos gyufa.
csemez (-ök) mezei poloska.
csērhéjū cserhajú, érdes felületű (dinnye, tök).
csērñā kāvā ~ *kāfā* török módra főzött kávé.
csēt kí lóterelő.
csicság bojtorján: *Belérāgāt á csicság á csārāpombā.*
csicságos pērā olyan krumpli, amelyen kis krumplik sarjadnak.
csicsögĵ aprópénz: *Hunān szēted āszt á sok csicsögĵt?*
csikār fősvény: *Ojān csikār embör!*
csikócsā kiscsikó.
csikóut sikolt: *Ojāt csikóutotām, huty mēkhālotāok āz ucāon is.*
csinge labda: *Zucsd á csingēit!*
csinyā a hordó fenekén a kiálló rész, amin az utolsó vaskarika van: *Lētöröt á hordóu csinyāojā.*
csipperkodik ágaskodik, kapaszkodik: *Csipperköttem, osztā bēnyisztem āz āblākon.*
csiprihes mindenre kíváncsi, minden lében kanál (kisgyerek).
csoport 1. csutka: *Dobd el āszt á kör-tecsoportot., 2. kukoricacsutka.*
csotā a kukorica lemorzsolása után maradt csutka.
csöpörke₁ gomba: *Csöpörke levest ětt.*
csöpörke₂ igen rövid.
csuvā lüszterből készült, gyönggyel díszített, testhez simuló női télikabát.
dengā egy vég (vászon, szövet): *Bétürjük á vāoszonyt dengāobā.*
diskurāocijā vitatkozás: *ātul fūg, me-dig tārt á diskurāocijā, āko hozik á mēnyāszont á férjēhō.*
doronci magtól el nem váló: *Doronci bārāszk.*